

Provinciaal blad nr. 2008 - 28

Rubriek

I

Uitgegeven op

25 maart 2008

Inlichtingen bij

de heer J.J. Wezenberg, telefoon 038 499 87 84

Verordening Burgerinitiatief Overijssel 2008.

Besluit van Provinciale Staten d.d. 19 maart 2008, nr. PS/2008/168.

Provinciale Staten van Overijssel,

gelezen het voorstel van het Presidium d.d. 5 maart 2008, kenmerk PS/2008/168;

besluiten:

vast te stellen de navolgende

Verordening Burgerinitiatief Overijssel 2008

Artikel 1

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. burgerinitiatiefvoorstel: een voorstel van een initiatiefgerechtigde ter plaatsing van een onderwerp op de agenda van de vergadering van Provinciale Staten;
- b. Provinciale Staten: Provinciale Staten van Overijssel.

Toelichting

In deze bepaling is er voor gekozen de term 'burgerinitiatiefvoorstel' ruim te hanteren. Deze ruime definitie biedt de mogelijkheid dat burgers een onderwerp aan Provinciale Staten aandragen, zonder dat hierbij een concreet voorstel is gevoegd. Uiteraard hebben burgers ook de vrijheid om een concreet voorstel in te dienen.

Artikel 2

Provinciale Staten plaatsen een burgerinitiatiefvoorstel op de agenda van hun vergadering indien daartoe door een initiatiefgerechtigde een geldig verzoek is ingediend.

Ongeldig is het verzoek dat:

- a. niet door ten minste 1.500 initiatiefgerechtigden wordt ondersteund;
- b. een onderwerp als bedoeld in artikel 4 bevat;
- c. niet voldoet aan de voorwaarden, gesteld in artikel 5.

Toelichting

Uit dit artikel volgt dat Provinciale Staten een burgerinitiatiefvoorstel op de agenda van een vergadering moeten plaatsen indien er sprake is van een geldig verzoek, ingediend door een initiatiefgerechtigde. Provinciale Staten zullen zich in dat geval dus in ieder geval moeten uitspreken over het burgerinitiatiefvoorstel. Van een geldig verzoek is sprake als:

- a. het verzoek door ten minste het aantal van 1.500 initiatiefgerechtigden wordt ondersteund;
- b. het onderwerp van het burgerinitiatiefvoorstel niet in artikel 4 is uitgezonderd;
- c. aan de in artikel 5 gestelde procedurele voorwaarden wordt voldaan. In artikel 3 (zie hierna) wordt nader omschreven wanneer een persoon initiatiefgerechtigd is.

Over het vereiste dat het verzoek door ten minste 1.500 initiatiefgerechtigden wordt ondersteund kan het volgende worden opgemerkt. Het burgerinitiatief biedt burgers de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op de agenda van Provinciale Staten. Het is daarom een inbreuk op het uitgangspunt

dat Provinciale Staten hun eigen agenda vaststellen. Dit is alleen gerechtvaardigd als het burgerinitiatiefvoorstel ook daadwerkelijk door een bepaald gedeelte van de bevolking wordt gedragen. In geval van een duidelijke toe- of afname van het aantal initiatiefgerechtigden, kunnen Provinciale Staten dit aantal eenvoudig aanpassen.

Artikel 3

Initiatiefgerechtigd zijn degenen die kiesgerechtigd zijn voor de verkiezing van de leden van Provinciale Staten van Overijssel krachtens de Kieswet of dat, door het bereiken van de leeftijd van 18 jaar, binnen 2 jaar worden. Voor het indienen van een initiatief kan door de 16- en 17-jarigen gebruik worden gemaakt van de Overijsselse Jongerenraad. Voor de beoordeling of aan de vereisten voor initiatiefgerechtigdheid is voldaan, is de toestand op de dag van indiening van het verzoek bepalend.

Toelichting

Het ligt voor de hand het initiatiefrecht toe te kennen aan kiesgerechtigden voor de verkiezingen van Provinciale Staten, vanuit de gedachte dat het burgerinitiatief een instrument is om burgers bij de besluitvorming van Provinciale Staten te betrekken en die te beïnvloeden. Wie kiesgerechtigd is, is vastgelegd in artikel B3 van de Kieswet. Er is bewust voor gekozen om de 16- en 17-jarigen die binnen 2 jaar kiesgerechtigd worden, ook in de gelegenheid te stellen om gebruik te maken van het burgerinitiatief om ze meer bij de politiek te betrekken. Zij hebben de mogelijkheid om een voorstel met behulp van de Jongerenraad in te dienen.

Artikel 4

Een burgerinitiatiefvoorstel houdt niet in:

- a. een onderwerp dat niet behoort tot de bevoegdheid van Provinciale Staten;
- b. een vraag over het provinciaal beleid;
- c. een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht over een gedraging van het provinciaal bestuur;
- d. een bezwaar in de zin van hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht tegen een besluit van het provinciaal bestuur;
- e. een onderwerp waarover korter dan een jaar voor indiening van het burgerinitiatiefvoorstel door Provinciale Staten een besluit is genomen;
- f. een onderwerp dat de persoonlijke levenssfeer betreft;
- g. een onderwerp dat in strijd is met de universele verklaring van de rechten van de mens.

Toelichting

De beperkingen die dit artikel stelt aan de inhoud van een burgerinitiatiefvoorstel vloeien vooral voort uit doelmatigheidsoverwegingen. Het is bijvoorbeeld weinig efficiënt om Provinciale Staten te belasten met de beraadslaging over een onderwerp waarover de Staten uiteindelijk geen beslissende bevoegdheid hebben. Een ander argument voor deze uitzondering is, dat de afstand tussen burger en bestuur alleen maar zou worden vergroot als de burger na het doorlopen van de burgerinitiatiefprocedure te horen krijgt dat Provinciale Staten niets met het burgerinitiatiefvoorstel kunnen doen, omdat zij er niet over gaan. Een vraag die in strijd is met wettelijke termijnen of de aangelegene verplichtingen van vastgesteld provinciaal beleid kan ook geen onderwerp van een burgerinitiatief zijn. Voor dit soort vragen staan de burger andere wegen open, zoals het spreekrecht in een vergadering van een Statencommissie of een spreekuur van een GS-lid. Ook moet voorkomen worden dat het burgerinitiatief andere procedures zoals de bezwaar- of de klachtprocedure doorkruist. Met het oog hierop is bepaald dat het burgerinitiatiefvoorstel geen bezwaar tegen een genomen besluit of een klacht over een gedraging van het provinciaal bestuur kan inhouden. Hiervoor heeft de burger andere wegen. Ten slotte is het evenmin de bedoeling dat zaken die recent nog in Provinciale Staten aan de orde zijn geweest opnieuw onderwerp van bespreking worden als gevolg van een burgerinitiatief. Dit zou de besluitvorming in Provinciale Staten te zeer kunnen frustreren.

Artikel 5

1. Het verzoek om een burgerinitiatiefvoorstel op de agenda van de vergadering van Provinciale Staten te plaatsen wordt schriftelijk ingediend bij de voorzitter van Provinciale Staten.
2. Het verzoek bevat ten minste:
 - a. een nauwkeurige omschrijving van het burgerinitiatiefvoorstel;
 - b. een toelichting op het burgerinitiatiefvoorstel;
 - c. de achternaam, de voornamen, het adres, de geboortedatum (alle duidelijk leesbaar) en de handtekening van de indiener en zijn plaatsvervanger;
 - d. een lijst met de voornamen, achternamen, adressen, geboortedata (alle duidelijk leesbaar) en handtekeningen van de initiatiefgerechtigden die het voorstel ondersteunen.

3. Voor de indiening van het verzoek wordt gebruikgemaakt van het in bijlage II opgenomen modelverzoek burgerinitiatiefvoorstel. De Ondersteuningsverklaring is in bijlage III opgenomen.

Toelichting

Omdat de Commissaris van de Koningin de voorzitter van de Staten is, ligt het voor de hand om het burgerinitiatiefvoorstel bij hem in die hoedanigheid te laten indienen. Aan het verzoek is een aantal minimumvereisten gesteld. Het is uit praktische overwegingen zoals uniformiteit, overzichtelijkheid en duidelijkheid raadzaam indiening van een burgerinitiatiefvoorstel plaats te laten vinden door middel van een standaardformulier voor burgerinitiatieven. Op dit formulier zal de verzoeker naast het voorstel plus toelichting, in ieder geval zijn personalia en die van zijn plaatsvervanger moeten aangeven. Ook de initiatiefgerechtigden die het verzoek ondersteunen zullen uiteraard vermeld moeten worden. Om fraude met namen te voorkomen kan naar personalia gevraagd worden als adressen en geboortedata. Met name dat laatste gegeven kan niet aan openbare bronnen als telefoonboeken worden ontleend. Op grond van deze gegevens kan de provincie onderzoeken of het verzoek de steun van voldoende daartoe gerechtigde personen heeft.

Artikel 6

1. Provinciale Staten stellen in de eerstvolgende vergadering na de datum van indiening van het verzoek vast of het een geldig verzoek betreft zoals bedoeld in artikel 2, met dien verstande dat ten minste twee weken is gelegen tussen de dag van indiening van het verzoek en de dag van de vergadering waarin op het voorstel wordt beslist.
2. Indien Provinciale Staten het verzoek afwijzen wegens strijd met artikel 4, onder a, en het onderwerp behoort wel tot de bevoegdheid van het College van Gedeputeerde Staten van Overijssel, dan zenden Provinciale Staten het voorstel door aan het College van Gedeputeerde Staten.
3. Indien Provinciale Staten het verzoek toewijzen, dan wordt het burgerinitiatiefvoorstel voor de eerstvolgende vergadering van Provinciale Staten geagendeerd. Provinciale Staten kunnen Gedeputeerde Staten verzoeken het burgerinitiatiefvoorstel te voorzien van een advies.
4. De voorzitter van Provinciale Staten nodigt de indiener schriftelijk uit voor de vergadering waarvoor het burgerinitiatiefvoorstel is geagendeerd. De indiener of zijn plaatsvervanger heeft tijdens deze vergadering de gelegenheid om zijn burgerinitiatiefvoorstel mondeling nader toe te lichten.
5. Direct nadat Provinciale Staten over het burgerinitiatiefvoorstel een besluit hebben genomen wordt van dit besluit schriftelijk en gemotiveerd mededeling gedaan aan indiener.
6. Nadat de indiener is ingelicht wordt het besluit zo spoedig mogelijk algemeen bekendgemaakt door publicatie van het besluit of van de zakelijke inhoud ervan in een van overheidswege uitgegeven blad, op de provinciale website en in een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huis-bladen, dan wel op een andere geschikte wijze.

Toelichting

De burger moet erop kunnen vertrouwen dat Provinciale Staten zijn voorstel spoedig toetst aan de vereisten en een besluit neemt over de behandeling. Er zijn minimaal twee weken beschikbaar om het voorstel te kunnen controleren. Bij een maandelijks vergadering van Provinciale Staten zal een geldig burgerinitiatiefvoorstel binnen maximaal twee maanden door Provinciale Staten besproken worden. Verzoeken waarvoor Provinciale Staten niet bevoegd zijn, kunnen worden doorgezonden naar Gedeputeerde Staten. Dat zal met name gebeuren als het College van Gedeputeerde Staten wel bevoegd is. Bij een geldig verzoek kunnen Provinciale Staten vragen om het burgerinitiatiefvoorstel van een advies te voorzien.

Artikel 7

1. De voorzitter van Provinciale Staten brengt elk jaar een verslag uit over de werking van het recht van initiatief in de praktijk via het burgerjaarverslag.
2. De werking van de verordening wordt na ieder ingediend burgerinitiatief geëvalueerd en vervolgens kan (desgewenst) de verordening worden bijgesteld.

Toelichting

Het artikel bepaalt dat, de voorzitter van Provinciale Staten, de Commissaris van de Koningin verplicht is om jaarlijks een verslag over het burgerinitiatief uit te brengen. Hierbij valt te denken aan getalsmatige gegevens (aantal ingediende, aantal toegewezen en aantal afgewezen burgerinitiatiefvoorstellen), alsmede aan een beknopt overzicht van de inhoud van de burgerinitiatiefvoorstellen, de besluiten van Provinciale Staten op de burgerinitiatiefvoorstellen en de motivering op grond waarvan de Staten tot deze besluiten is gekomen. De werking van de verordening dient na ieder

ingediend burgerinitiatief te worden geëvalueerd. Naar aanleiding van deze evaluatie kan de verordening worden bijgesteld.

Artikel 8

Deze verordening treedt in werking na bekendmaking in het Provinciaal blad van Overijssel. Deze verordening kan worden aangehaald als: Verordening Burgerinitiatief Overijssel 2008.

Zwolle, 19 maart 2008.

Provinciale Staten voornoemd.